

V FilmON za nami

W czerwcu, w Nowej Hucie odbyło się po raz kolejny filmowe święto. Mowa oczywiście o Festiwalu Filmowym Osób Niepełnosprawnych FilmON, który w tym roku miał swoją V edycję. Jest to wydarzenie ogólnopolskie, organizowane przez Zespół Szkół Specjalnych nr 6 w Krakowie oraz Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Pierwiosnek”. Od samego początku partnerem wydarzenia jest Rada Dzielnic XVIII.

– Wsparcie osób z niepełnościami zawsze było i będzie ważnym elementem pracy Rady. Odbywa się ono w bardzo wielu dziedzinach, od przystosowywania infrastruktury do potrzeb tych osób, poprzez wsparcie finansowe wyjazdów do bycia partnerem w wydarzeniach tak wyjątkowych jak FilmON. Oglądając nadesłane na festiwal filmy odkrywamy prawdę z pozoru oczywistą – osoby niepełnosprawne są wśród nas, żyją tuż obok, nie gdzieś tam na jakiejś innej planecie, ale „po sąsiedzku”. Pokazują nam, w tych krótkich filmach, swój świat, swoje radości, swoje problemy i my nagłe odkrywamy, że mamy takie same problemy i te same radości. Burzy się budowany w naszej głowie mur i sztuczny podział na „nas i was”. Zresztą jako twórcy filmowi – pokazują się nam z tak profesjonalnej strony, że jeśli już to są „oni twórcy” i my „mali zachwyceni widzowie”. Co roku z zainteresowaniem oglądam te filmy i co roku współczuję jurorom że muszą wybierać – mówi **Stanisław Moryc** przewodniczący Rady Dzielnic XVIII.

Główną ideą która przyświeca Festiwalowi to wprowadzenie osób z niepełnosprawnością intelektualną w świat filmu i zachęcenie do wykorzystywania tej dziedziny sztuki w terapii. W ramach Festiwalu uczniowie szkół specjalnych oraz uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej z całej Polski przygotowali krótkometrażowe filmy dokumentalne, fabularne i animowane. Mimo panujących przez cały rok obustrzeń związanych z pandemią w tym roku nadesłano aż 45 filmów.

– To co nas najbardziej zaskoczyło to mobilizacja i chęć uczestnictwa w Festiwalu. Nadesłano do nas aż 45 filmów! Wiemy też, że część z nich była montowana czy przygotowywana dosłownie do ostatniej chwili, ponieważ placówki były po prostu wcześniej zamknięte ze względu na ograniczenia związane z pandemią. Byliśmy naprawdę poruszeni tym jak wiele osób mimo przeciwności chce robić filmy i opowiadać swoje historie. – mówi **Dariusz Janiczak**, koordynator Festiwalu.

FilmON, jak co roku, miał charakter konkursu, a filmy oceniało profesjonalne jury, w którego gronie zasiadły znane osoby ze świata filmu i kultury: Anna Starewicz-Caban, wieloletnia kierowniczka Kina Studyjnego Sfinks, Katarzyna Borowiecka – dziennikarka radiowa i telewizyjna, Tomasz Schimscheiner – wybitny aktor filmowy i teatralny, Grzegorz Zariczny – wielokrotnie nagradzany reżyser i scenarzysta oraz Wojciech Solarz – aktor filmowy, teatralny oraz kabaretowy. Wybór zwycięzców nie był łatwy, ponieważ w tym roku poziom filmów był naprawdę wysoki.

Każdy film jest bardzo dobrze skon-

struowany, wymyślony a wyobraźnia twórców niesamowita. Mimo, że miałem okazję uczestniczenia w wielu festiwalach kina niezależnego czy offowego to takiego przekształcenia rzeczywistości nie widziałem” – powiedział o filmach **Wojciech Solarz**, który pierwszy raz brał udział w Festiwalu FilmON. **Tomasz Schimscheiner**, który już po raz czwarty zasiada w festiwalowym jury również nie krył zachwytu dla twórców filmów: „Każdy film, który był pokazywany w konkursie nadaje się do nagrody, bo każdy z nich ma taką mocną wartość i taki mocny ładunek!”.

Ostatecznie spośród 18 filmów, który dostały się do ścisłego finału jury wyłoniło zwycięzców. Nagrody powędrowały do następujących twórców:

I miejsce w kategorii Najlepszy Film – „Dziewczynka z zapalkami” – WTZ Fundacji JiM (Łódź)

II miejsce w kategorii Najlepszy Film – „Moje Pokemony są fajniejsze” – WTZ „Przystań” (Wrocław) III miejsce w kategorii Najlepszy Film – „Tomkowa zima” – Tomasz Łukianowski (Łagiewniki)

Nagroda w kategorii Najlepsza Aktorka – Ewelina Przystasz, która wystąpiła w filmie „Razem” – SOSW nr 4 (Kraków)

Nagroda w kategorii Najlepszy Aktor – Mikołaj Macedoński, który wystąpił w filmie „Brawo Ja” – WTZ Stowarzyszenia Pomocy „Gaudium et Spes” (Kraków)

Dodatkowo jury wyróżniło następujące filmy:

– „Podróże małe i duże” – WTZ przy Stowarzyszeniu „Bądź z nami” (Będzin)

– „Emocje tańcem malowane” – WTZ FELICITAS (Czechowice-Dziedzice)

– „Na ziemi pełnej cudów” – WTZ „Arka” PSONI Koło Głogów

– „Dom dla zagubionych mew” – WTZ (Wola Rzędzińska)

– „Kociokwik kota Felicjana” – WTZ „Przystań” (Wrocław)

Uroczyste ogłoszenie wyników miało miejsce 7 czerwca, lecz w tym roku odbyło się ono inaczej niż zwykle. Niestety ze względu na pandemię i ograniczenia z nią związane nie było możliwe zorganizowanie Gali Finałowej na której spotykają się wszyscy twórcy. Organizatorzy zadbał jednak by twórcy w tym dniu przeżywali filmowe emocje organizując część atrakcji online:

– W tym roku pandemia trochę pokrzyżowała nam plany i musieliśmy przygotować się do formy hybrydowej. Nie było to łatwe bo zdajemy sobie sprawę że największą atrakcją dla uczestników jest wspólne spotkanie na Gali Finałowej. Staraliśmy się jednak dać namiastkę tego i zorganizowaliśmy streaming na żywo z ogłoszenia wyników, namawiając uczestników i ich opiekunów by byli z nami

w ten czas. Przygotowaliśmy również premierę filmów konkursowych online, tak, żeby wszyscy mieli możliwość obejrzenia ich jeszcze przed ogłoszeniem wyników. Bardzo ucieszył nas fakt, że wiele placówek zorganizowało u siebie specjalne eventy festiwalowe, takie jak wspólne oglądanie filmów czy rozdania nagród. To świadczy o tym, że mimo tej formy hybrydowej i braku możliwości spotkania emocje związane z festiwalem wciąż były żywe i tworzyły festiwalową atmosferę.

W ostatnim dniu Festiwalu zostały również zorganizowane wieczorne seanse filmów festiwalowych, które odbyły się w studyjnym kinie Sfinks. Zgromadzona publiczność miała okazję obejrzeć nie tylko filmy nagrodzone na tegorocznej edycji ale również dwa filmy pozakonkursowe – film „Orkiestra” przygotowany przez uczniów szkoły organizującej Festiwal oraz profesjonalną produkcję – francuski film „Nadzwyczajni”, w reż. O. Nakache, E.Toledano, który opowiadał o pracy w ośrodku dla osób z autyzmem.

Między seansami odbyła się również rozmowa z członkami jury – Tomaszem Schimscheinerem oraz Grzegorzem Zaricznym, którą poprowadził Wojciech Bonowicz – ceniony pisarz, poeta oraz dziennikarz. Tematem były nie tylko emocje towarzyszące gościom w trakcie oglądania filmów, ale również terapeutyczna moc festiwalowych filmów. „Ja po takim wydarzeniu festiwalowym zaczynam widzieć szerzej. Jestem bardziej wyczułony, bardziej wrażliwy na wszystko co jest wokół mnie” – mówił **Grzegorz Zariczny**. Wtórował mu Tomasz Schimscheiner, który stwierdził, że te filmy uwalniają w nim czujność na drugiego człowieka. Rozmówcy podkreślali jak ważne jest zwiększenie świadomości społeczeństwa na problemy osób niepełnosprawnych i pokazania ich możliwości. To właśnie dzięki pokazywaniu twórczości artystycznej zwiększa się świadomość ludzi na temat niepełnosprawności: „Dzięki tym filmom, dzięki emocjom które biją z tego ekranu, zostaje zniesiona granica pomiędzy światem – światem niepełnosprawności i światem tzw. „normalnym” – podkreślał **Tomasz Schimscheiner**.

Warto dodać, że jubileuszowej edycji Festiwalu FilmON towarzyszył konkurs plastyczny „Mój Superbohater”. Do konkursu zgłoszono aż 90 prac z całej Polski, których twórcami były osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Miały one za zadanie stworzyć swojego superbohatera i opisać jego moce.

– Chcieliśmy tematem nawiązać do filmów, czy też całej popkultury, w której mocno obecni są bohaterowie z niezwykłymi mocami i uruchomić w ten sposób kreatywność osób z niepełnosprawnością w trochę innej dziedzinie sztuki.

Wyróżniono 13 prac, które stały się inspiracją dla profesjonalnych grafików z agencji Admind Branding&Communication, którzy stworzyli ich drugą, alternatywną wersję przy użyciu grafiki komputerowej.

Obrady jury.

Jury ogłasza wyniki.

Radna B. Drabik odbiera podziękowania od organizatorów.

Uroczyste otwarcie wystawy nagrodzonych prac miało miejsce 1 czerwca i stało się symboliczną inauguracją całego Festiwalu.

Festiwal nie odbył by się bez pomocy serdecznych ludzi. Organizatorzy dziękują gospodarzom imprezy Kinu Studyjnego Sfinks, Ośrodkowi Kultury im. Norwid i Galerii Huta Sztuki, a także Radzie Dzielnic XVIII Nowa Huta, agencji Admind, Wydawnictwu Znak oraz Fundacji Wawel z Rodziną.

Jak podkreślają organizatorzy ta edycja pokazała jak ważne jest to żeby kontynuować i rozwijać tę inicjatywę:

– Jesteśmy bardzo zadowoleni z rozwoju Festiwalu i ta edycja jeszcze bardziej utwierdziła nas w przekonaniu, że warto. Mimo trudnych czasów twórcy chcieli opowiadać filmowe historie i wyrażać w nich siebie. Liczba zgłoszeń do konkursu pokazuje, że coraz więcej osób dostrzega terapeutyczną rolę filmu w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Cieszymy się że Festiwal daje przestrzeń do prezentacji efektów tej pracy. Mamy informacje zwrotną od widzów, że filmy prezentowane na festiwalu FilmON zmieniają sposób postrzegania osób niepełnosprawnych i walczą ze stereotypami. To dla nas bardzo ważne.